

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA NIEZBĘDNE
DO UZYSKANIA ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH
(sformułowane w oparciu o realizowany przez nauczyciela program nauczania).**

1. Kryteria oceniania:

Ocena	Uczeń:	Umiejętności i aktywność	Uczeń:	Wiedza
Celujący		• Przedstawia własne koncepcje rozwiązań, działań, • Systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się tym z grupą • Odnajduje analogie wskazując szanse i zagrożenia określonych rozwiązań • Wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień • Argumentuje w obronie własnych poglądów, posługując się wiedzą poza programową		• Zdobył pełen zakres wiedzy przewidziany w programie oraz wiedzę i umiejętności wykraczające poza zakres materiału programowego
Bardzo dobry		• Sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji • Samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela • Jest aktywny na lekcjach • Bez błędnie wykonuje czynności ratownicze, koryguje błędy kolegów • Odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze • Sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania		• Zdobył pełen zakres wiedzy przewidziany w programie • Sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania zadań z edukacji dla bezpieczeństwa
Dobry		• Samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji • Poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo – skutkowych • Samodzielnie wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu złożoności • Podejmuje wybrane zadania dodatkowe • Jest aktywny w czasie lekcji • Poprawnie wykonuje czynności ratownicze, umie dobrać potrzebny sprzęt		• Opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym
Dostateczny		• Pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji • Samodzielnie wykonuje proste zadania w trakcie zajęć • Przejawia przeciętną aktywność		• Opanował podstawowe elementy programu, pozwalające na podjęcie w otoczeniu działań ratowniczych i zabezpieczających

Dopuszczający	Przy pomocy nauczyciela wykonuje proste polecenia, wykorzystując podstawowe umiejętności	Nie opanował wielu podstawowych umiejętności przewidzianych programem nauczania, ale potrafi nadrobić zaległości
Niedostateczny	Nie potrafi wykonać prostych poleceń, wymagających zastosowania podstawowych umiejętności	Nie opanował podstawowych umiejętności przewidzianych programem nauczania, nie potrafi samodzielnie nadrobić zaległości

2. Na lekcjach uczeń zobowiązany jest posiadać zeszyt przedmiotowy oraz podręcznik

3. **Sposoby sprawdzenia osiągnięć edukacyjnych uczniów:**

- ✓ odpowiedź ustna – trzy ostatnie tematy
- ✓ praca klasowa – po zakończeniu działu
- ✓ kartkówka- (15min) z ostatniej lekcji
- ✓ aktywność na lekcji
- ✓ referat
- ✓ praca domowa
- ✓ praca w grupach

4. Ocenę niedostateczną uczeń zobowiązany jest poprawić w ciągu dwóch tygodni.

5. Uczniowie otrzymują oceny w skali od celującej do niedostatecznej zgodnie z WZO.

6. Uczeń może zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie do zajęć, jeden raz w ciągu półrocza, a każde następne nieprzygotowanie skutkuje oceną niedostateczną.

7. Uzyskane oceny cząstkowe stanowią podstawę do wystawienia oceny półrocznej i rocznej.

8. Ocenę półroczną i roczną ustala się na podstawie co najmniej trzech ocen cząstkowych i nie jest ona średnią arytmetyczną. Największą wagę ma ocena ze sprawdzianu.

Uczniowi przysługuje odwołanie się od oceny półrocznej oraz rocznej zgodnie z zasadami zamieszczonymi w wewnątrzszkolnych zasadach oceniania.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej są zgodne z zapisami w statucie szkoły.

Chcąc otrzymać ocenę klasyfikacyjną wyższą niż proponowana, uczeń powinien wykazać się wiedzą i umiejętnościami zdefiniowanymi w punkcie 2. Sprawdzenie wiedzy ucznia odbywa się w formie pisemnej, a zakres materiału obejmuje odpowiednio wiedzę z półrocza lub z całego roku.

Nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa

WYMAGANIA EDUKACYJNE. KLASA 8

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
1	O czym będziemy się uczyć na lekcjach EDB – zasady bezpieczeństwa. Nasz klasowy kontrakt	–	–	–	–	–
2	Istota udzielania pierwszej pomocy	▶ wyjaśnia zasady zachowania się ratujących (świadków zdarzenia) w miejscu wypadku	▶ uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy ▶ omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku	▶ omawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	▶ wyjaśnia znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia ▶ podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach	▶ przedstawia rolę świadka zdarzenia w pierwszej pomocy ▶ ocenia zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku
3	Łańcuch ratunkowy – nie masz prawa go zerwać	▶ rozpoznaje osobę w stanie zagrożenia życia ▶ unika narażania własnego zdrowia na niebezpieczeństwo ▶ ocenia własne możliwości ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika ▶ wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku	▶ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej ▶ podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy ▶ wskazuje sposoby zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi, stosowania uniwersalnych środków ochrony osobistej	▶ wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia” ▶ rozpoznaje potencjalne źródła zagrożeń w kontakcie z poszkodowanym	▶ uzasadnia, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych ▶ charakteryzuje poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego ▶ wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
4	Ocena stanu poszkodowanych	- ocenia przytomność poszkodowanego - ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) - udrożnia drogi oddechowe rękochnym czoło-żuchwa - systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej - wzywa odpowiednią pomoc	- rozpoznaje u osoby stan zagrożenia życia - wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej - postępuje według poznanego schematu ratunkowego	- omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika - odwraca na plecy poszkodowanego leżącego na brzuchu, gdy zachodzi taka konieczność - rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej	- wymienia objawy utraty przytomności - wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku - podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach	- dowodzi konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego - wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych
5	Postępowanie podczas utraty przytomności i zasłabnięć	- ocenia przytomność poszkodowanego - udrożnia drogi oddechowe rękochnym czoło-żuchwa - ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) - systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej - układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej - wzywa odpowiednią pomoc	- postępuje według poznanego schematu ratunkowego - udziela pomocy osobie omdlejącej - wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej	- wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej - omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika	- wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia - wymienia przyczyny i objawy nagłych zasłabnięć i utraty przytomności	- wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych - omawia zasady postępowania z osobą nieprzytomną

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
6	Pierwsza pomoc w zaburzeniach oddychania i krążenia	- rozpoznaje czynności życiowe poszkodowanego lub ich brak - postępuje według poznanego schematu ratowniczego - wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej - wzywa odpowiednią pomoc	wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej i oddech zastępczy, samodzielnie i we współpracy z drugą osobą	- wymienia najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego - omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia - wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia”	- opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) - wykazuje wpływ zastosowania AED na zwiększenie skuteczności akcji resuscytacyjnej - wymienia oznaki nagłego zatrzymania krążenia	- uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego - wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości
7	Ciała obce w organizmie	- wykonuje na manekinie rękocyny ratunkowe w przypadku zadławienia - wzywa odpowiednią pomoc	- stosuje poznany schemat ratunkowy - wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci	- wyjaśnia pojęcie i mechanizm zadławienia - postępuje według poznanego schematu ratunkowego	omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia	uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zakrztuszenia lub zadławienia
8	Pierwsza pomoc w zranieniach, skaleczeniach i ranach	- wymienia środki stanowiące wyposażenie apteczki pierwszej pomocy - wyjaśnia zastosowanie poszczególnych materiałów opatrunkowych - wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny - posługuje się chustą trójkątną podczas opatrzywania ran i unieruchamiania kończyn - bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne - wzywa odpowiednią pomoc	- wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej - opatrjuje rany kończyn chustą trójkątną - stosuje podstawowe zasady opatrzywania ran - stosuje właściwe opatrunki w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany	- wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce przygotowanej na wyprawę turystyczną - omawia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn - wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce samochodowej - wykonuje opatrunek osłaniający na ranę głowy, szyi, twarzy, klatki piersiowej i jamy brzusznej	- wyjaśnia pojęcie rany - wskazuje zależność między sposobem opatrzenia rany a jej gojeniem się - planuje wyposażenie apteczki dla kilkuosobowej grupy na wyprawę turystyczną w zależności od pory roku	- uzasadnia konieczność opatrzywania ran - rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
9	Tamowanie krwotoków	- wykonuje opatrunek uciskowy - tamuje krwawienie za pomocą opatrunku - wzywa odpowiednią pomoc - bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne	- wyjaśnia, jak rozpoznać krwotok zewnętrzny - opisuje opatrunek uciskowy - opisuje zasady pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia z użyciem broni konwencjonalnej	- układa poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu - tamuje krwotok przy użyciu dłoni oraz opatrunku uciskowego	- wyjaśnia pojęcia: „rana”, „krwotok” - wyjaśnia, dlaczego silny krwotok zagraża życiu - wyjaśnia zagrożenie związane z silnym krwotokiem - rozdziela rodzaje krwotoków	- rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku - opisuje zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia przy użyciu akronimu: uciekaj, schowaj się, walcz
10	Urazy kości i uszkodzenia stawów	- stosuje unieruchomienie obłożeniowe - wzywa odpowiednią pomoc	stosuje zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów	wykorzystuje podręczne środki do unieruchomienia urazu	- wyjaśnia pojęcie „złamanie” - wymienia przyczyny urazów kostno-stawowych	wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy
11	Wpływ wysokiej temperatury na organizm człowieka	- demonstruje metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny - wzywa odpowiednią pomoc	- wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach - wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci	- charakteryzuje stopnie oparzeń termicznych - omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego	- omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm człowieka - wyjaśnia pojęcie „oparzenie”	przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji
12	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 2–11				

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
13	Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	▶ rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe ▶ omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych ▶ potrafi zachować się po ogłoszeniu alarmu w szkole	▶ omawia sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu ▶ wskazuje drogi ewakuacji w szkole	▶ omawia rodzaje alarmów ▶ wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach ▶ wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego	▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów ▶ omawia rodzaje alarmów	▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia przydatność znajomości sygnałów alarmowych
14	Zagrożenia pożarowe i ewakuacja	▶ charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy ▶ rozpoznaje i prawidłowo zareaguje na sygnał alarmu o pożarze w szkole	▶ omówić zasady zachowania się podczas pożarów ▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych	▶ wskazuje w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem pożaru i uzasadnia swój wybór ▶ przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji	▶ wyjaśnia najczęstsze przyczyny powstania pożarów ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych	▶ uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice ▶ planuje postępowanie uczniów po usłyszeniu sygnału o pożarze
15	Zagrożenia powodziowe	▶ wymienia przykłady zagrożeń związanych z wystąpieniem powodzi ▶ podaje zasady postępowania w razie zagrożenia powodzią	▶ omawia znaczenie kolorów stosowanych w ratownictwie powodziowym	▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia powodzi	▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratowniczych	▶ wyjaśnia, dlaczego na terenach powodziowych należy przeciwdziałać panice

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
16	Zagrożenia związane z działalnością człowieka	- wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka - opisuje pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń chemicznych - wymienia przykłady zagrożeń środowiskowych	- uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych - omawia zasady postępowania w razie intensywnej śnieży	- omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych - przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji	- opisuje rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka - omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych - omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w organizacji ewakuacji	- uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice - uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń różnych służb i innych podmiotów - uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb organizujących ewakuację
17	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 13–16				
18	Bezpieczne państwo	wymienia składniki bezpieczeństwa państwa	wyjaśnia, co rozumie przez pojęcie „bezpieczne państwo”	wymienia i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa	określa istotę problemu bezpieczeństwa	podejmuje dyskusję na temat bezpieczeństwa państwa
19	Polska a bezpieczeństwo międzynarodowe	orientuje się w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa, wynikających z położenia Polski	- wymienia czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo Polski - omawia misję Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa	- wymienia organizacje międzynarodowe i przedstawia ich rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski - wymienia uzbrojenie Sił Zbrojnych RP	- omawia filary wspólnego bezpieczeństwa Polski - omawia podstawowe zadania Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa - wyjaśnia rolę Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa	- omawia rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski - opisuje strukturę organizacyjną Sił Zbrojnych RP
20	Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	przedstawia sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy	opisuje sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy	wyjaśnia istotę cyberbezpieczeństwa państwa	przedstawia rolę i miejsce cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa	dobiera i tworzy umiarkowane złożone wypowiedzi dotyczące cyberbezpieczeństwa państwa

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
21	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 18–20				
22	Zasady orientowania się w terenie	▶ wskazuje kierunki świata za pomocą: Słońca, Słońca i zegarka	▶ wyjaśnia zasady orientowania się w terenie	▶ orientuje się w terenie na podstawie cech przedmiotów terenowych ▶ wskazuje kierunki świata za pomocą kompasu	▶ wskazuje kierunki świata za pomocą Gwiazdy Polarnej i faz Księżyca	▶ wskazuje kierunki świata za pomocą busoli i GPS
23	Posługiwanie się mapą	▶ wyjaśnia zasady orientowania się w terenie za pomocą mapy	▶ wskazuje różnicę między mapą a planem ▶ posługuje się planem	▶ rozróżnia znaki topograficzne ▶ czyta mapę topograficzną	▶ orientuje się w terenie według mapy ▶ orientuje mapę geometrycznie i magnetycznie	▶ porównuje mapę z terenem ▶ określa swoje miejsce na mapie
24	Strzelecka broń sportowa	▶ rozróżnia kategorie broni strzeleckiej ▶ opisuje zasady zachowania się na strzelnicy przy posługiwaniu się bronią	▶ wymienia podstawowe części składowe broni strzeleckiej	▶ opisuje poszczególne części składowe broni strzeleckiej	▶ uzasadnia konieczność dokonywania przeglądu, czyszczenia i konserwacji broni strzeleckiej	▶ wyjaśnia zasadność stosowania środków ostrożności przy posługiwaniu się bronią
25	Bezpieczeństwo na strzelnicy	▶ wymienia okresy zjawiska strzału	▶ wyjaśnia od czego zależy siła odrzutu	▶ opisuje podstawowe czynniki warunkujące tor lotu pocisku	▶ charakteryzuje poszczególne okresy zjawiska strzału	▶ opisuje poszczególne elementy toru pocisku
26	Celowanie i celność strzelania	▶ przyjmuje postawy strzeleckie: leżącą, klęczącą i stojącą	▶ prawidłowo zgrywa przyrządy celownicze	▶ reguluje oddech w czasie składania się do strzału	▶ prawidłowo ściąga język spustowy	▶ opisuje warunki wpływające na celność strzelania
27	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 22–26				